

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

7. Vtrum liberaurit pueros in peccato originali defunctos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

ab inferis liberavit. Et hoc est quod dicitur Zach. 9. Tu uero in sanguine testamenti tui, eduxisti uinctos de lacu, in quo non erat aqua. Et Col. 2. dicitur, quod expolians principatus & potestates, scilicet infernales, auferendo Abrahaam, Isaac & Iacob & ceteros & iustos, traduxit eos, id est longe ab hoc regno tenebrarum, ad caelum duxit, ut gl. * ibidem dicit.

glo. inter & ad. simul. Ioseo citato in arg. est epi. 99. an me. 10. 2.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Aug. tibi loquitur contra quosdam, qui estimabant antiquos iustos ante aduentum Christi, in inferno doloribus poenarum fuisse subiectos. Vnde parum ante uerba inducta premitit dicens, Addunt quidam hoc beneficium antiquis etiam sanctis fuisse concessum, ut dominus cum in infernum uenisset, a doloribus soluerentur: sed quoniam modo intelligatur Abrahā, in cuius sinum etiam pauper ille susceptus est, in illis fuisse doloribus, ego quidem non uideo. & ideo cum postea subdit, se nondum inuenisse quid descensus Christi ad inferos, antiquis iustis contulerit, intelligendum est quantum ad absolutionem a doloribus poenarum: contulit tamen eis quantum ad adeptionem gloriae, & per consequens soluit eorum dolorem, quem patiebantur ex dilatione gloriae. Ex cuius tamen spe, magnum gaudium habebant, secundum illud Io. 8. Abraham pater uester exultauit, ut uideret diem meum: & ideo subdit, A quibus eum secundum beatificam presentiam suae diuinitatis, numquam uideo recessisse, in quantum scilicet ante aduentum Christi erant beati in spe, licet nondum essent perfecte beati in re.

Alias beneficii.

AD SECVNDVM dicendum, quod sancti patres dum adhuc uiuerent, liberati fuerunt per fidem Christi ab omni peccato tam originali quam actuali, & a reatu poenae actualium peccatorum: non tamen a reatu poenae originalis peccati, per quem excluderentur a gloria, nondum soluto pretio redemptionis humanae: sicut etiam nunc fideles Christi liberantur per baptismum a reatu actualium peccatorum, & a reatu originalis quantum ad exclusionem a gloria: remanent tamen adhuc obligati reatu originalis peccati, quantum ad necessitatem corporaliter moriendi: quia renouantur secundum spiritum, sed nondum secundum carnem, secundum illud Rom. 8. Corpus quidem mortuum est propter peccatum, spiritus uero uiuit propter iustificationem.

AD TERTIVM dicendum, quod statim Christo mortem patiente, anima eius ad infernum descendit, & suae passionis fructum exhibuit sanctis in inferno detentis, quamuis ex loco illo non exierint, Christo apud inferos commorante: quia ipsa Christi presentia pertinebat ad cumulum gloriae.

Super quest. quinquagesima secunda articulum sextum.

ARTICVLVS VI.

Utrum Christus aliquos damnatos ab inferno liberauerit.

Titulus clarus est.

3. di. 25. q. 2. ar. 2. q. 2. & 2. 2. 1. 2. 41.

In corpore una conclusio: Christus descendens ad inferos, nullum damnatum ab inferno liberavit. Probatur: Christus descendens ad inferos, operatus est in uirtutem suae passionis, ergo liberationis fructum illis contulit, qui passioni Christi fuerunt coniuncti per fidem

AD SEPTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus aliquos damnatos ab inferno liberauerit. dicit enim Isa. 24. Congregabuntur congregatione unius fascis in lacum, & claudentur ibi in carcere, & post multos dies uisitabuntur. Loquitur autem ibi de damnatis, qui militiam caeli adorauerant, ergo uidetur, quod etiam damnati, Christo descendente ad in-

feros, sint uisitati: quod ad eorum liberationem uidetur pertinere.

2. Praet. Super illud Zach. 9. Tu autem in sanguine testamenti tui, eduxisti uinctos de lacu, in quo non erat aqua, dicit glo. * Tu eos liberasti, qui tenebatur uincti carceribus, ubi nulla misericordia eos refrigerabat, quam diues ille petebat: sed soli damnati in cluduntur carceribus absque misericordia. ergo Christus liberavit aliquos de inferno damnatorum.

3. Praet. Potentia Christi non fuit minor in inferno, quam in hoc mundo: utrobique enim operatus est per potentiam suae diuinitatis: sed in hoc mundo, de quolibet statu aliquos liberauit, ergo etiam in inferno liberauit aliquos etiam de statu damnatorum.

SED CONTRA est, quod dicitur Osee 13. Ero mors tua o mors, morsus tuus ero inferne, glo. * Electos educendo, reprobos ibidem relinquendo: sed soli reprobi sunt in inferno damnati. ergo per descensum Christi ad inferos, non sunt aliqui de inferno damnatorum liberati.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) Christus descendens ad inferos, operatus est in uirtute suae passionis: & ideo eius descensus ad inferos, illis solis liberationis contulit fructum, qui fuerunt passioni Christi coniuncti per fidem charitatem formatam, per quam peccata tolluntur. Illi autem qui erant in inferno damnatorum, aut penitus fidem passionis Christi non habuerant, sicut infideles: aut si fidem habuerant, nullam conformitatem habebant ad charitatem Christi patientis. unde nec a peccatis suis erant mundati. Et propter hoc descensus Christi ad inferos non contulit eis liberationem a reatu poenae infernalis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christo descendente ad inferos, oēs qui erant in quacumque parte inferni, sunt aliquantulum uisitati: sed quidam ad suam consolationem, & liberationem, quidam autem ad suam confutationem & confusionem, sicut damnati. unde ibidem subditur, Et erubescet luna, & confundetur sol, &c. Potest etiam hoc referri ad uisitationem, qua uisitantur in die iudicii: non ut liberentur, sed ut amplius condemnentur, secundum illud Sophonie. 1. uisitabo super uiros defixos in fecibus suis.

AD SECVNDVM dicendum, quod cum dicitur in glo. * ubi nulla misericordia eos refrigerabat, intelligendum est, quantum ad refrigerium perfectae liberationis: quia sancti patres ab illis inferni carceribus ante Christi aduentum non poterant liberari.

AD TERTIVM dicendum, quod non fuit propter Christi impotentiam, quod non sunt aliqui liberati de quolibet statu infernali, sicut de quolibet statu mundanorum: sed propter diuersam utrorumque conditionem. Nam homines quadiu uiuunt, praesentia ad fidem & charitatem conuertunt: quia in hac uita non sunt homines confirmati in bono uel malo, sicut post exitum ab hac uita.

ARTICVLVS VII.

Utrum qui cum originali decesserant, fuerint a Christo liberati.

Super quest. quinquagesima secunda articulum septimum.

Titulus clarus. In corpore una est conclusio dupliciter probata. Conclusio est Christi descendens ad inferos, non

AD SEPTIMVM sic proceditur. Videtur, quod pueri, qui cum originali decesserant,

liberant pueros, qui cum peccato originali decesserant. Prima probatio est: Descensus Christi ad inferos, in solis illis effectum liberationis habuit, qui per fidem & charitatem coniuncti erant passioni Christi: sed pugni habentes peccatum originale, non erant sic coniuncti Christo, quia nec per propriam fidem & charitatem, nec in fide parentum, aut per aliquod fidei sacramentum purgati erant ergo. Secunda probatio est, Liberati ab infero, est admissio ad gloriam: sed pueri cum originali non poterunt admitti ad gloriam, ergo. Maior manifestatur in liberatione sanctorum parum. Minor probatur, quia nullus admittitur ad gloriam, nisi prae habeat gratiam, ad Ro. 6. sed pueri tales non habebant gratiam, ergo.

In responsione ad tertium perspicere, quod Auctor semper firmat doctrinam suam super suam dispositione, qua Christus aeterna sapientia dispositionis omnia sua intermutabilibus de malo in bonum hominibus in hac vita, baptismum omnium liberatorum instituit: immutabilibus autem hominibus in alia vita descensum suum ad inferos non omnium liberatorum, sed eorum tantum, qui prius hoc meruerant, applicavit.

fuerint per descensum Christi liberati ab infero: non enim tenebantur in infero, nisi pro peccato originali, sicut & sancti patres: sed sancti patres sunt ab infero liberati per Christum, ut supra dictum est. Ergo & pueri similiter per Christum sunt ab infero liberati.

¶ 2 Præter Apostolus dicit Ro. 5. Si unius delicto multi mortui sunt, multo magis gratia Dei & donum, in gratia unius hominis Iesu Christi, in plures abundavit: sed propter peccatum primi parentis, pueri cum originali peccato decesserunt, in infero detinentur. ergo multo magis per gratiam Christi sunt ab infero liberati.

¶ 3 Præter. Sicut baptismus operatur in uirtute passionis Christi, ita & descensus eius ad inferos, ut ex dictis patet. sed pueri per baptismum liberantur a peccato originali & ab infero. ergo similiter liberati sunt per descensum Christi ad inferos.

SED CONTRA est, quod Apostolus dicit Ro. 3. quod Deus propitius Christum propitiorem per fidem in sanguine eius: sed pueri, qui cum solo peccato originali decesserant, nullo modo fuerant participes fidei Christi, ergo non perceperunt fructum propitiationis Christi, ut per ipsum ab infero liberarentur.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) descensus Christi ad inferos, in illis solis effectum liberationis habuit, qui per fidem & charitatem passioni Christi coniungebantur, in cuius uirtute descensus Christi ad inferos liberatorius erat. Pueri autem, qui cum originali decesserant, nullo modo fuerant coniuncti passioni Christi per fidem & dilectionem: neque enim fidem propriam habere poterant, quia non habue-

rant usum liberi arbitrij: neque per fidem parentum, aut per aliquod fidei sacramentum fuerant a peccato originali mundati; & ideo descensus Christi ad inferos, huiusmodi pueros non liberavit ab infero. Et præterea sancti patres ab infero sunt liberati, per hoc quod sunt ad gloriam diuinæ uisionis admitti, ad quam nullus potest peruenire, nisi per gratiam, secundum illud Roman. 6. Gratia Dei uita aeterna. Cum igitur pueri cum originali decesserent, gratiam non habuerint, non fuerunt ab infero liberati.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod sancti patres, etsi ad huc tenerentur astricti reatu originalis peccati, in quantum respicit humanam naturam, tamen liberati erant per fidem Christi ab omni macula peccati, & ideo capaces erant illius liberationis, quam Christus attulit decesseris ad inferos: sed hoc de pueris dici non potest, ut ex supra dictis patet.

AD SECUNDUM dicendum, quod cum Apostolus dicit, quod gratia Dei in plures abundavit, ly plures, non est accipiendum comparatiue, quasi plures numero sint saluati per gratiam Christi, quam damnati per peccatum Adæ, sed absolute, ac si diceret, quod gratia unius Christi abundavit in multos, sicut, & peccatum unius Adæ peruenit ad multos: sed sicut peccatum Adæ ad eos tantum peruenit, qui per seminalem rationem carnaliter ab eo descenderunt, ita gratia Christi ad illos tantum peruenit, qui spiritali regeneratione, eius membra sunt facti, quod non competit pueris decesseribus cum originali peccato.

AD TERTIUM dicendum, quod baptismus adhibetur hominibus in hac uita, in qua homo potest transmutari de culpa in gratiam: sed descensus Christi ad inferos, exhibitus fuit animabus post hanc uitam, ubi non sunt capaces transmutationis prædictæ, & ideo per baptismum pueri liberantur a peccato originali & ab infero: non autem per descensum Christi ad inferos.

ARTICVLVS VIII.

Utrum Christus suo descensu liberauerit animas a purgatorio.

AD OCTAVVM sic proceditur. Vbi quod Christus suo descensu ad inferos, liberauerit animas a purgatorio. dicitur.

Augustinus in epistola ad Euodium, quia euidencia testimonia, & infernum commemorant & dolores, nulla causa occurrit, cur illo credatur uenisse saluator, nisi ut ab eisdem doloribus saluaret: sed utrum omnes quos in eis inuenit, an quosdam, quos illo beneficio dignos iudicauit, ad huc requiro, fuisse tamen Christum apud inferos, & in eorum doloribus constitutis, hoc beneficium præstitisse non dubito: non autem præstitit beneficium liberationis dānatis, sicut supra dictum est.

Præter eos autem nulli sunt in doloribus penalibus constituti, nisi illi, qui sunt in purgatorio. ergo Christus aīas de purgatorio liberauit.

¶ 2 Præter. Ipsa Christi præsentia non minorem effectum habuit, quam sacramenta ipsius: sed per sacramenta Christi liberantur animæ a purgatorio, & precipue per Eucharistiæ sacramentum, ut infra dicitur. ergo multo magis per præsentiam Christi ad inferos decesserentis, sunt animæ a purgatorio liberatae.

¶ 3 Præter. Christus quoscūque curauit in hac uita, totaliter curauit. & Ioan. 7. dominus dicit. Totum hominem saluum feci in sabbatho: sed Christus eos, qui in purgatorio erant, liberauit a reatu peccati, quo excluderentur a gloria. ergo etiam liberauit eos a reatu peccati purgatorii.

Tertia S. Thomæ.

Super quæst. quinquagesimâ secunde articulum octauum.

Titulus clarus. In corpore dicitur cōclusiones. Prima est, aīas in purgatorio tales, quales sunt illæ, quæ nunc ibi detinentur, non fuerunt per Christi descensum liberatae. Secunda est. Animæ in purgatorio tales tūc, quales sunt, quæ nunc liberantur, fuerunt per Christi descensum liberatae. Probat utraque simul, Passio Christi non habet transitoriam, sed sempiternam uirtutem, ergo non habuit, tunc maiorem efficaciam, quam nunc, ergo, &c. Antecedens probatur ad Hebr. decimo. Secunda uero consequentia probatur, quia descensus Christi ad inferos fuit in uirtute passionis suæ liberatorius.

Aduerte hic, quod Auctor certa sectatus, quid efficaciam Christi descensus ad inferos in purgatorio, tradit, addens in responsione ad primum, alterum genus tunc purgatorij, ita quod duo ponit genera liberatorum a purgatorio in descensu Christi, scilicet & illos, qui tunc purgationem suam impleuerant, excludendo debitas penas: & illos, qui licet absolute adhuc fuissent in purgatorio permanuri, tan-

* in li. de uera & falsa pen. c. 9. post med. ro. 4.

9. 79. ar. 3.

ar. 6. hu. 9. q.

Y 3 ta